

Univerzita Karlova v Praze
Farmaceutická fakulta v Hradci Králové
Katedra farmakologie a toxikologie
Mgr. Lenka Durasová

Abstrakt

Terapie diabetu z hlediska možných komplikací.

Cílem předkládané práce je popsat a vysvětlit terapii a možné komplikace diabetu mellitu. Dokument rovněž zahrnuje několik zajímavých kazuistik vztahujících se k tomuto tématu. Diabetes mellitus je chronické onemocnění, které se objevuje pokud pankreas neprodukuje dostatečné množství insulínu nebo pokud tělo nemůže efektivně využít produkovaný insulín. Hyperglykémie a další poruchy metabolismu mohou vést k vážnému poškození orgánových systémů, zvláště nervů a cév.

Diabetes představuje epidemii. Celosvětově nejméně 171 milionů lidí trpí diabetem. Tento počet bude pravděpodobně více než dvojnásobný kolem roku 2030. S komplikacemi diabetu je spojeno kolem 3,2 milionů úmrtí každý rok. Diabetes se stal jedním z největších příčin předčasné nemoci a úmrtí ve většině zemí, hlavně kvůli zvýšenému riziku kardiovaskulárních onemocnění.

Existují dvě základní formy diabetu:

Typ 1 - Lidé s tímto typem diabetu produkují malé množství nebo žádný inzulín

Typ 2 - Lidé s tímto typem diabetu nemohou inzulín využít efektivně. K dosažení dobré kontroly metabolismu je zapotřebí dodržovat úpravu životního stylu, ale často jsou nezbytná perorální antidiabetika, méně často pak inzulín.

Typ 3 - gestační diabetes se vyvíjí v některých případech během těhotenství mizí po porodu. Většina lidí s diabetem má typ 2. Celá řada z nich nemá symptomy a diabetes je diagnostikován mnoho let po jeho nástupu.

Diabetes mellitus je doprovázen mnohými komplikacemi (mikrovaskulárními a makrovaskulárními problémy). Diabetická neuropatie je pravděpodobně nejběžnější komplikací. Nejrizikovějším faktorem je hladina a trvání zvýšené krevní glukózy. Neuropatie může vést k ztrátě citlivosti a poškození končetin. Je také nejčastější příčinou impotence u mužů. Diabetická retinopatie je hlavní příčinou slepoty a vizuálních problémů. Diabetes patří mezi hlavní příčiny ledvinného selhání. Kardiovaskulární onemocnění je zodpovědné za 50 – 80% úmrtí lidí s diabetem. Rizikové faktory srdečního onemocnění u lidí s diabetem zahrnují vysoký krevní tlak, vysokou hladinu cholesterolu, obezitu a kouření. Rozpoznání těchto faktorů může oddálit srdeční onemocnění u lidí s diabetem. Diabetická noha, díky změnám v cévním zásobení a nervech, často vede k ulceracím a následné amputaci končetin.

Prevence a léčení diabetu zahrnuje dietu a pravidelnou fyzickou aktivitu a terapii inzulínem a perorálními hypoglykemiky.

Terapie inzulínem je nezbytná pro pacienty s diabetem 1. typu. Dává rovněž možnost pacientům žít produktivní život. Injekční inzulín je běžně dostupný. Nyní přichází v různých přípravcích, které se liší dobou nástupu účinku a délkou účinku. Dostupné je inzulín v inzulínových pumpách. Další slibná cesta podání inzulínu je podání nazální inhalací (EXUBERA, dodávaná firmou Pfizer).

V předkládané práci jsou shrnuty mechanismy účinku, účinnost a vedlejší účinky různých skupin OHA (inhibitorů glukosidázy, biguanidů, inzulínových sekretagog, inzulínových senzitivátorů a inhibitorů intestinální lipázy) a jsou diskutovány současné doporučení pro jejich užití.

Podle mého názoru, velmi užitečnou roli hraje farmaceut, a to při prevenci a terapii diabetu, v edukaci pacienta ohledně diety, pravidelné fyzické aktivity a podávání příslušných léčiv.

